

13. Z-TRANSFORMACJA

Rozważamy ciągi (f_n) , $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, niech $F(z) = Z\{f_n\}(z)$ oznacza Z-transformatę ciągu (f_n) .

1. Wyznaczyć Z-transformaty ciągów (f_n) , $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, gdzie:

$$\text{a) } f_n = \delta_{n,m}, m \in \mathbb{N} \cup \{0\}, \quad \text{b) } f_n = e^{\alpha n}, \alpha \in \mathbb{C}, \quad \text{c) } f_n = \sin(\beta n), \beta \in \mathbb{R}_+,$$

gdzie $\delta_{n,m}$ jest deltą Kroneckera (tzn. $\delta_{n,m} = 1$ dla $n = m$ oraz $\delta_{n,m} = 0$ dla $n \neq m$).

2. Wyznaczyć wzór rekurencyjny na Z-transformatę ciągu $g_n = \Delta^k f_n$, $k \in \mathbb{N}$.

3. Wykazać, że jeśli $F(z) = Z\{f_n\}(z)$ dla $|z| > r$, to $Z\{n \cdot f_n\}(z) = -z \frac{d}{dz} F(z)$ (również dla $|z| > r$).

4. Korzystając z własności Z-transformacji, wyznaczyć transformaty ciągów (f_n) , $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, gdzie:

$$\text{a) } f_n = n^2, \quad \text{b) } f_n = n^3, \quad \text{c) } f_n = \binom{n+m-1}{m-1}, m \in \mathbb{Z}_+.$$

5. Wyznaczyć odwrotną Z-transformatę funkcji:

$$\text{a) } F(z) = \frac{z+2}{z+1}, \quad \text{b) } F(z) = \frac{z^2}{(z-2)(z+3)}, \quad \text{c) } F(z) = \frac{z^3}{(z-1)(z-3)^2}.$$

6. Rozwiązać następujące równania różnicowe przy zadanych warunkach początkowych:

$$\text{a) } x_{n+1} - x_n = 1, \quad x_0 = 0,$$

$$\text{b) } x_{n+2} - 3x_{n+1} + 2x_n = 0, \quad x_0 = x_1 = 2,$$

$$\text{c) } x_{n+2} + 2x_{n+1} - 8x_n = n \cdot 2^n, \quad x_0 = 0, x_1 = 1.$$